

ÜLKE HAYVANCILIĞINDA AÇILIM

Dünyada yaşanan tüm gelişmeler, tarım stratejik ve tampon sektör olarak ön plana çıkarmakta ve gündemin öncelikli maddeleri arasında taşımaktadır. Son yıllarda ülkemizdeki tarımsal büyümenin toplam büyümeden daha büyük bir oranda gerçekleşmesi diğer bir ifade ile tarımın toplam büyümedeki kayıpların azaltılması yatırımcıların tarıma olan yönelişini daha artırmaktadır. Bakanlık olarak yapılan çalışmalar neticesinde tarım sektörü ülkemizin geligen ve yenilenen yüzü olmuştur. Bu bağlamda Bakanlığımız sürekli üreticimizin yanında olmuştur.Yapılan icraatlar da bunun göstergesidir.

Her zaman ve her konuda olduğu gibi Bakanlık olarak hayvan yetiştiriciliği yapan üreticimizin de hep yanında olduk. Bunun en güzel göstergesi de 01 Ağustos 2010 tarih ve 27659 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2010/745 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ülkemiz hayvancılığının gelinen noktadan daha üst noktalara ulaştırılmasına yönelik sıfır faizli yatırım ve işletme kredisi verilmesidir. Bu karar ile bu alana yatırım yapacak veya mevcut yatırımını büyütecek olan yatırımcımızın önü tamamen açılarak büyük bir fırsat tanınmıştır. Bu uygulama ile artık Süt Sığircılığı(yatırım), Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği (yatırım), Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği (yatırım), Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği(işletme), Damızlık Etçi Sığır Yetiştiriciliği (yatırım)yapacak üreticimizin Ziraat Bankasından kullanacakları Ziraat Kredi faizinin tamamı devlet tarafından sübvansé edilecektir. Yani sıfır faizli kredi kullanılacaktır. Bu uygulama finansal boyutu ve uygulamadaki bazı özellikleri nedeniyle Cumhuriyet Tarihinin "ilk"lerinden olma özelliğini taşımaktadır. Sıfır faizli yatırım ve işletme kredisi verilmesi projesi 34.000 insanımıza istihdam oluşturma imkânı sağlayacaktır. Ülke bütçesine getireceği yük 1.300.000.000

devlet 8. sayfa

Dünya Süt Gününü Kutladık!

"21 Mayıs Dünya Süt Günü" Sivas Tarım İl Müdürlüğümüz tarafından düzenlenen programla kutlandı.
Sivas İl Tarım Müdürlüğü tarafından organize edilen ve kent meydanında

bulunan Barutçiyé Medresesi'nin önünde gerçekleştirilen programa, Vali Yardımcısı Kemal Şahin, Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Avcı, Tarım İl Müdürü Mehmet Beykaya ve çok sayıda öğrenci ile vatandaşlar katıldı. Buradaki programın açılış konuşmasını yapan İl Tarım Müdürü Mehmet BEYKAYA: "Ulusalımız Sütçülük Federasyonunun (İDF) 1956 yılında aldığı bir karar gereği 21 Mayıs tüm üye ülkelerde "Dünya Süt Günü" olarak kutlanmaktadır. Ülkemizde 1991 yılından beri 21 Mayıs ve bunu kapsayan hafta Süt Haftası olarak kutlanmakta ve "Süt Tüketimini Artırma Kampanyası" düzenlenmektedir. 21 Mayıs Dünya Süt Günü. Tüm dünyanın bu ortak gününde, insana doğumundan ölümüne karşılıksız sağlık vaat eden doğanın beyaz mucizesi ilgi bekliyor. Süt, yoğurt, peynir ve ayran gibi süt ürünleri, içindeki besin öğeleri dolayısıyla yeterli ve dengeli beslenmede çok önemli bir yere sahiptir. Başta gelişme çağındaki çocuklar olmak üzere, 7'den 70'e her bünye için gerekli olan süt, vazgeçilmez bir besin kaynağıdır. Kalsiyum, protein, A, B, D, E vitamini bakımından zengin olan süt ve süt ürünleri, büyüme ve kemik sağlığının korunmasında çok yararlıdır". Dedi.

devlet 8. sayfa

Patates Yetiştiriciliği ve Önemli Patates Hastalıkları Konusunda Panel Düzenlendi...

27 Nisan 2010 tarihinde İl Müdürlüğümüz toplantı salonun da Vali Ali KOLAT , Vali Yardımcısı Veynel ÇİFTÇİ, Çevre ve Orman Müdürü Hamdi ÖLMEZ, Sivas Ziraat Odası Başkanı Durmuş ŞEKER, patates üreticileri ve teknik elemanların da katılımıyla gerçekleştirilen panele, patates yetiştiriciliği ve önemli patates hastalıkları konusunda bilgiler verildi. Panelde Vali Ali KOLAT yaptığı konuşmada; "Gerçekten patates üretimi ilimizde son yıllarda çok ciddi bir mesafe aldı. Türkiye'de ki tohumluğun

devlet 8. sayfa

KADIN ÇİFTÇİLER YARIŞIYOR BOLGE FİNALİ

2. Sayfa

İNSANLARLA ve HAYVANLARLA BRUSELLA

4. Sayfa

KÖRFARELER ve MÜCADELESİ

7. Sayfa

KANGAL İLÇE TANITIMI

8. Sayfa

BUĞDAY TARIMINDA KARŞILAŞILAN SORUNLAR

10. Sayfa

TARIM TAKVİMİ

11. Sayfa

Değerli Çiftçiler ve Meslektaşlarım,

Tarım sektörü, gelişmişlik düzeyleri ne olursa olsun tüm ülkelerin ekonomik hayatında önemli bir role sahiptir. Tarım sektörü toplumun gıda ihtiyacını karşılayan beslenme odaklı bir sektördür. Gıda ürün ve hammaddelerini ülke sanayi sektörüne kanalizasyon eder. Bu sayede istihdam ve sektörel ihracat unsurları ile gayrisafi ülke hasılasına önemli katkılar sağlar. Gerek sanayileşmiş ve gerekse sanayileşmekte olan toplumlar için vazgeçilmez iktisadi ve stratejik bir sektördür.

Bugün gelişmiş ülkelerden ABD ve AB ülkelerinin, silah ve endüstri ihracatı kazancının yanında ekonomilerinin bir diğer lokomotif gücünü tarım sektörü oluşturur. Bizim Ülkemizin de sahip olduğu muazzam tarımsal potansiyelin çok ciddi faaliyet kollarına yönlendirilmesi mevcut konjonktürel durumda bir kez daha ön plana çıkmaktadır. Gelecek de; insanın yaşaması için tarım, hayatın devamı için ise enerji sektörlerinin önemi daha da belirginleşecek, ayrıca bu iki sektörün meydana getirdiği çarpın gücün odağında bir enerji tarımı olgusu da gündemin odağında yerini bulacaktır. Kırsal bir yörede bulunan ilimizde, Tarım İl Müdürlüğümüzce hedeflenen planlı çalışmalar neticesinde, tarımsal verimlilik, ılgılı verimliliği,

tarımsal kalkınma ve kırsal kalkınma politikalarını AB'de olduğu gibi bir bütün olarak belirlenip uygulanmaktadır. Böylelikle hayvancılık ürünleri, yem bitkileri ve yağlık bitkiler gibi temel ürünlerin üretim ve verimlerinin artırılmasının teşvik edilmesi, üretim planlaması yoluyla ihtiyacı ve ihracata uygun bir üretim deseni oluşturulması gibi konularda önemli çalışmalar yapılarak devlet ve millet buluştuğu mekanizmalar üretilmiştir.

Bu bilinçle hazırlanmış olduğumuz Sivas Kırsal Kalkınma Stratejisi ve Eylem planları doğrultusunda yürütülmekte olan proje ve faaliyetler gözden geçirilerek gerekli görülen projelere devam edilmiş, yetersiz kalındığı tespit edilen konular hakkında da yeni projeler üretilmiştir. Üretilen bu projelerin büyük bir kısmı ilimizde bir ilk teşkil etmektedir.

Bu proje ve faaliyetleri kamuoyu ile paylaşmak ve Sivas tarım potansiyelini tanıtmak amacıyla Sivas tarım yatırım rehberini hazırladık. Bu raporun Tarımsal Üretim Yatırım yapmayı düşünen müteşebbisleri yön göstereceğini ve ilimize yatırım yapmalarını sağlayacağını temenni ederek ilimiz için hayırlı olmasını dilerim.

Saygılarımla

Mehmet BEYKAYA
Sivas Tarım İl Müdürü

SÜNE VE KİMİL İLE BİYOLOJİK MÜCADELEDE AĞAÇLANDIRMA PROJESİ KAPSAMINDA FİDANLAR DAĞITILDI !!!!

Süne ve Kimil İle Biyolojik Mücadelede Destek Amaçlı Ağaçlandırma Projesi kapsamında 2010 yılında yapılan çalışmalarla ilgili olarak; hububat tarımını etkileyen bitki koruma etmenlerinden birisi de Süne (Eurygaster spp.) zararlısıdır. Ülkemizde Buğday üretim alanlarımızın yaklaşık % 45 süne tehdidi altındadır. Günümüzde süneye karşı uygulanan kimyasal mücadele ile zararlıın zarar bir ölçüde telafi edilebilse de, kullanılan ilaçlardan dolayı doğal dengein bozulması, toprak, hava ve su kirliliğine neden olması, insan ve hayvan beslenmesinde kullanılan bitkisel besinlerde kalıntı bırakması, hastalık ve zararlı etmenlerde direnç oluşturmaya gibi tehlikesi çok zor ciddi sorunlar ortaya çıkmaktadır. Sünenin doğada çoğalmasını kontrol altında tutan pek çok doğal düşmanı bulunmaktadır. Bunlar içerisinde yumurta parazitoidleri (Trissolcus spp.) en

önemlilerindedir. Hâlihazırda bazı yörelerimizde süne probleminin olmamasının nedeni o yörelerdeki doğal düşmanlarının fazla olmasındadır. Tarım ve Köylüleri Bakanlığı 2006 yılında Çevre ve Orman Bakanlığı ile ortaklaşa olarak "Süne ve Kimil İle Biyolojik Mücadelede Destek Amaçlı Ağaçlandırma

Projesini" hayata geçirmiştir.

İlimizde ise 2006 yılından itibaren akasya, mahlép, dişbudak, iğde ve çamdan oluşan yaklaşık 80.000 fidan, süne ve kimil zararının olabileceği yerlerde toprakta buluşturulmuştur. 2010 yılında ise, projenin önemine binaen dağıtılan fidan sayısı çok daha artırılarak 133.000'e çıkarılmıştır. Kiş mevsimi boyunca yapılan planlama ve eğitim çalışmalarının ardından, Nisan ayı itibarı ile fidan dağıtımına başlanmış ve çalışmalar tamamlanmıştır. Bu kapsamda il merkezinin de dahil olduğu, Şarkışla, Gemerek, Yıldızlı, Ulaş, Hafik, Altınayla ve Kangal'dan oluşan toplam 7 ilçelerimizde, 80.000 akasya, 30.000 mahlép, 10.000 dişbudak, 10.000 iğde ve 3.000 çam olmak üzere toplam 133.000 fidanın dağıtımını gerçekleştirilmiştir.

Süne zararlısının popülasyonunu baskı altında tutan doğal düşmanların, beslenme ve barınmaları için, fidan dağıtımı yapılmış olan köy ve beldelelerdeki çiftçilerimiz, dikimi yapılan fidanların bakımları için gerekli öneri göstermeleri gerekmektedir. Böylelikle ilimizde ekonomik anlamda zarara neden olmayan sünenin, sonraki yıllarda da zarara neden olacak popülasyon artışlarının önüne geçilmiş olacaktır.

Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği Tebliğ Yayınlandı....

Çiftçi Kayıt sistemine dahil olan çiftçilere, "Yurt İçi Sertifikalı Tohum Kullanımı Desteği" hakkındaki 2010/ 19 Nolu Tebliğ 14 Mayıs 2010 tarih ve 27581 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

"Desteklemeden Yararlanmak İçin:

-ÇKS kayıtlı olmak ve 2010 güncellenmesini yaptırmak

-Sertifikalı tohumluğa ait sertifika belgesi, fatura, talep formunu ilgili tohum satıcısından alarak dosyalama ilave etmeleri,

-Başvurularını, 2010 yılı yazlık ekimler için tebliğin yayım tarihinden itibaren 30 HAZİRAN 2010 mesai saati bitimine kadar, günlük ekimlerin ise 01 EYLÜL

2010 ile 31 ARALIK 2010 mesai saati bitimine kadar il ve ilçe Tarım Müdürlüklerine yapılması gerekmektedir.

-Dönem içerisinde yapılmayan başvurular kesinlikle kabul edilmeyecektir.

-2009 yılı güzüük sertifikalı tohum ekimlerini geç yapan ve 31 Aralık 2008 tarihine kadar başvuramayan çiftçilerinde müracaatları alınacak ve bu destekten faydalanacaklardır.

-Bu tebliğe göre, sertifikalı tohumlukları kullanarak ekim yapan çiftçilere desteklemeler dönüm başına şu şekilde olacaktır.

Buğday, yonca.....	5	TL/Da
Arpa, tritikale, yulaf, çavdar ..	3,5	TL/Da
Çeltik, yertulsi.....	8	TL/Da
Nohut, kurufasulye, mercimek	6	TL/Da
Susam, kolza(kanola), aspir	4	TL/Da
Patates	20	TL/Da
Korunga, Fıg	3	TL/Da

Daha geniş bilgi için çiftçilerimiz İl İlçe Tarım Müdürlüklerine başvurabilirler.

Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bölge Finalinde Üçüncü Olduk...

5 Mayıs 2010 da Malatya Anemon Otelde 9 ilin katılımıyla gerçekleştirilen "Kadın Çiftçiler Bilgi Yarışmasında" ilimiz yarışmayı üçüncü olarak tamamlayıp, Malatya'dan ayrıldı.

Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi Yarışması Bölge Finali, Amasya, Adıyaman, Elazığ, Erzincan, Gümüşhane, Sivas, Tokat, Tunceli ve Malatya illerinin katılımıyla

gerçekleştirildi. Programa Malatya Valisi Doç.Dr. Ulvi SARAN, Teşkilatın ve Destekleme Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Cemil GÜZEL, İl Tarım Müdürü Basım ZABUN, Ziraat Odası Başkanı Bayram POLATBAŞ' da katıldı.

Yarışmada 15 soruya doğru cevap veren Amasya Grubu birinci, 14 soruya doğru cevap veren ay sahibi

Malatya Grubu ikinci, 13 soruya doğru cevap vererek Erzincan Grubuyla Atın sorular neticesinde üçüncülüğü alan ise ilimiz oldu. Yarışma sonunda birinciyeye 1500 TL, ikinciyeye 1000 TL, üçüncüyeye ise 750 TL ve Malatya Tarım İl Müdürlüğü tarafından hazırlanan hediyö paketi verildi.

İlimize Yeni Atanan Sözleşmeli Personele Temel Eğitim ve Hazırlık Eğitimi Verilmeye Başlandı...

TARGEL projesi kapsamında, ilimize atanan 4/B'li 60 personeli 3 Mayıs 2010 tarihinde temel eğitim ve hazırlık eğitimi verilmeye başlandı. Eğitim çalışmalarına başlamadan önce İl Müdürlüğümüz Mehmet BEYKAYA bir konuşma yapıp, konuşmasının ardından yeni göreve başlayacak sözleşmeli ziraat mühendisleri ve veteriner hekimlerle tek tek tanışan BEYKAYA, daha önce hangi işle meşgul oldukları konusunda bilgiler aldı. Görevlerinin hayırlı olmasını diledi.

Eğitime 657 Devlet Memurları Kanunu ve ilgili mevzuatın anlatılmasıyla başlandı.

İl Müdürlüğümüz Şube Müdürleri tarafından verilen ve iki hafta süren eğitimlerde, 657 Devlet Memurları Kanunu, Tarım ve Köylüleri Bakanlığının yapısı, Tarım İl Müdürlüğü çalışmalarını içeren konular ayrıntılı olarak anlatıldı.

Patates Üreticilerine Sertifikalı Tohumluk Dağıtımı Yapıldı...

19.04.2010 tarihinde Tarım İl Müdürlüğümüz ve Sivas Patates Üreticileri Birliğinin çalışmalarıyla Üreticilere 300 ton sertifikalı tohumluk dağıtım yapıldı. Yapılan törende konuşan İl Müdürü Mehmet BEYKAYA "Üreticilere 4 yılda 900 ton sertifikalı tohumluk patates dağıtım yapıldı. Sivas patates üretiminde lider bir il haline gelecektir. 2006 yılında Sivas tarımı açısından patates faaliyeti konusunun bir gelecek olduğunu tespit edersek patates tanımının geliştirilmesi ve sertifikalı tohum kullanılması için proje başlattık. Bu proje kapsamında öncelik olarak pazarlama imkânlarını geliştirme adına bir sivil toplum kuruluşu oluşmasının gerektiğini tespit ettik. Bu oluşum içerisinde patates üreticileri birliğinin kurulmasına vesile olduk. Patates sığılma alanında durduk. Bunun için sertifikalı patates tohumu kullanımı çok önemli. Bunu geliştirmek için İl Özel İdaresinden aldığımız destek ile patates tohumu üreten bir firma ile anlaşmayla, patates tohumu üretimine girdik. Ve birliğe üye olan bu çiftçilerimize sertifikalı tohumluk patateslerini verdik". Dedi. Konuşmanın ardından Patates Üreticileri Birliği Başkanı Mustafa TURHAN ile birlikte sertifikalı tohumluklar üreticilere teslim edilerek tören sonlandırıldı.

İl Müdürlüğümüz tarafından, hastalıklardan uzak, patates üretimini 2006 yılından bu yana 11 bin dekaradan 40 bin dekara çıkarmak hedeflenmektedir. Bu amaç doğrultusunda; Çiftçilerimizin patates üretimi yapmadan önce, izin almaları gerekmektedir. Patates sığılma alanında 30 yıl verimli patates yetiştirilmesinin mümkün olmayacağı unutulmamalıdır. Üreticilerimiz, menşei belli olmayan sertifikasız tohumlukları kullanmasınlar. Sivas'ın patates üretiminde lider konuma gelebilmesi için; Sivas dışından gelen hastalıklı patates tohumluğu kullanımının önüne geçilmesi gerekmektedir. Bunun için köy muhtarları ve üreticilerimizden konuya duyarlı olmalarını bekliyoruz.

ÜLKE HAYVANCILIĞINDA AÇILIM

başkanı / . sayfası

TL olan projenin ülke ekonomisine katkısı ise yıllık 4.858.200.000 TL'dir.

Bu proje ile süt sağırcılığı ve damızlık hayvan yetiştiriciliğinin teşviki için verilecek kredinin maksimum tutarı 7.500.000 TL olup geri ödemesi süresi 7 yıldır.

Bunun yanında Büyükbaş Besi Hayvancılığı içinde sıfır faizli kredi uygulaması yapılacaktır. Bu proje ile et üretiminin artırılması amaçlanmaktadır, 3.000.000 TL 'ye kadar verilecek olan sıfır faizli kredinin geri ödeme süresi 2 yıldır. Bu uygulamadan

yararlanmak isteyen çiftçilerimizin Ziraat Bankası Şubeleri ile Tarım Kredi Kooperatifleri Bölge Müdürlüklerine başvurmaları gerekmektedir.

Kayıdedilen bu gelişmelere rağmen Ülkemizde bazı güçlerce ortaya atılan " Kırmızı Ette Fiyat Yüksekliği " tamamen spekülatif bir olaydır. Kırmızı ette sıkıntı olarak bir sıkıntımız yoktur. Ülkemizin kırmızı et üretimi ile ilgili bir sıkıntısı da bulunmamaktadır. Bakanlığımızca yapılan istişah

çalışmalarının sonuçları alınmaya başlanılmıştır. Önceki yıllarda besi hayvanlarının ortalama karkas ağırlığı 180 kg iken günümüzde bu rakam 220 kg'a ulaşmıştır. Şu anda Besi hayvanları mevsimin geniş meralardadır. Besi sürelerinin tamamlanması ve meralardaki otlama sürelerinin dolması ile yani Eylül ayı itibarıyla bu hayvanlarımızda mezbahanelere nakledilecek , dolayısıyla zaten gerçekte olmayan kırmızı et sıkıntısı tamamen ortadan kaldırılabilecektir. Bakanlık olarak bu konuda yapılan çalışmaların birisi de Bio Güvenlik şartlarına uygun ham besi

materyallerinin ithalatı için özel sektöre izin verilmiş olmasındır. Buna yönelik özel sektör çalışmalarında hızla devam etmektedir.

Ülkemizde Tarım sektöründe yaşanan ve son yıllarda ülkemizde değil tüm dünya tarımındaki önemli bir konuda "Organik Tarımdır"

Organik Tarımın gelişim sürecine bakıldığında dünyada 1910 lu yıllarda başlayan süreçte 90lu yıllara gelindiğinde gelişen teknoloji paralelinde çevre koruma bilincinin oluşumu ile büyük bir ivme kazanmış ve günümüze gelindiğinde 20-25 milyar dolarlık bir dünya piyasası oluşmuştur.

Ülkemizde Organik Tarımın gündeme gelişi 50 li yılları başlangıcında olup hızlı ivme kazanması ise 2002 yılında olmuştur.2002 yılında 147 ürün,12428 üretici ve 89.826 halık alanda yapılan üretim,2009 yılında 212 ürün ,35.565 üretici 325.831 halık üretim alanına ve dünya piyasasında ekonomik olarak 36.932.995 dolarlık piyasa hacmine ulaşmıştır. Bu hızlı gelişime etki eden en önemli faktörlerden bir tanesi de Tarım ve Köylüleri Bakanlığının Organik Tarıma uyguladığı destekleme politikası ve destekleme miktarının yüksekliğidir.

Ülkemiz Organik tarım için çok elverişli bir alt yapıya sahiptir. Bu nedenle Organik tarımın Ülkemizde ufkunu açarak ilerletilmesi için yapılacak bir alan olup üreticilerimize bol kazançlı yıllar dilerim.

Patates Yetiştiriciliği ve Önemli Patates Hastalıkları Konusunda Panel Düzenlendi...

Üç'te Bir'inin ilimizde üretiliyor olması bizim için fevkalade önemli, patatesin önemini 130 yıl önce Meşhur Sivas Valisi Halil Rifat Paşa belirtmiştir" dedi.

Halil Rifat Paşa'nın yayınladığı Tembihname'de patatesin önemine vurgu yaptığını ve 130 yıl sonra aynı tembihni kendisinin yapacağını belirten Vali Ali KOLAT "Bende 130 yıl sonra ki Sivas Valisi olarak aynı tembihne bulunacağım. Patata denilen ürün yer elması gibi bir şeydir. Bu ürünü insan ve hayvan yer ve ekmeğin yarısını tutar. Çok yerde halk bununla beslenir. Bu ürün yağmur yağmasa da yetişir. Maazallah bir memlekete çekirge düşse ve ekikleri yese bile patabaya zarar veremez. Hasılı bu ürün yoksullar için çok faydalıdır. Hangi köylerde ekilirse her ev kendi idaresine yetecek kadar mevsiminde patates ekilecektir. Ekmeyen çiftçiye ve kişiye hakkında ceza verilecektir diyor. 130 yıl önce paşa patatesin faydaları hakkında bilgi veriyor. Tabii ki

faaliyetlerini yürütmekteyiz. Patates tarımını ele aldığımız zaman Sivas için patatesin bir önemli gelecek olduğunun farkına vardık. Bunu geliştirmek için ilimizde patates üreticileri birliğini kurduk. Bu birlik Türkiye'de bir ilkti. Örgütsel tarım modeline geçtik. 2006 yılında Özel İdareden aldığımız kaynakla büyük miktarda patates tohumu elde ettik.

Patates tohumu şirketlerle anlaşarak elde ettiğimiz patates tohumunu üreticilerimize uygun bir bedelle vermiş olduk. Hem sertifikalı üretime geçmiş, hem de kaliteli, fevceh edilmiş çeşitlerle piyasaya girmiş olduk" dedi. Konuşmaların ardından, İl Müdürümüz Mehmet BEYKAYA'nın yönettiği panel de İl Tarım Müdürüğü Bitki Koruma Şube Müdürü Turgut Atay Sivas da Patates Tarımının durumu, GOP Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümünden Zr.Yük.Müh. Yasin Bedrettin KARAN Patates Yetiştiriciliği ve GOP Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümünden Doç. Dr. Yusuf YANAR da Önemli Patates Hastalıkları konusunda sunumlarını yaptılar. Soru- Cevap Bölümünün ardından panel sona erdi.

Organik Tarım Paneli Düzenlendi !!!

Arşivçi 1. sayfa

İl Tarım Müdürlüğümüz tarafından 13.04.2010 tarihinde Organik Tarım Paneli düzenlendi. Müdürlüğümüz Konferans salonunda yapılan Panelin moderatörlüğünü İl Tarım Müdürü Mehmet BEYKAYA yaptı. Panelde konuşmacı olarak Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Başkanı Profesör Doktor Ahmet Eşitgen, Gümüşhane Üniversitesi Aydın Doğan Meslek Yüksek Okulundan Yardımcı Doçent Vecihi Aksakal, Erziyes Üniversitesi Sıyrarı Ziraat Fakültesinden Sancar Bulut ve İl Tarım Müdürlüğümüz teknik uzmanlarından Ziraat Mühendisi Osman GÖÇER katıldı.

Panelde, Sivas Vali Yardımcısı Veysel Çiftçi, Sağlık İl Müdürü Vakıas Özmercan, İl Kültür ve Turizm Müdürü Kadir Pürü, İl Bayındırlık ve İskan Müdürü Hüseyin Çelik ve çok sayıda çiftçi ve basın mensubu katıldı. Panelde açılış konuşmasını yapan İl Tarım Müdürü Mehmet Beykaya; "Tarım ülkelerin geleceği ve nesillerin devamı için vazgeçilmez bir sektördür. Bu bilinç ile 2003 yılından beri 630 milyon TL teşvik ve destekleme yapılmıştır. Alternatif anlayış

içerisinde organik tarımın gelişmesi için gayret gösterilmesi gerekmektedir. Organik tarım potansiyeli olarak ülkemizde 142.000 ha alan ve 100 milyar dolar pazar payı mevcuttur. Bu alanların iyi değerlendirilmesi amacıyla da İl Müdürlüğümüz 2005 yılında 3000 da ile başladığı organik tarıma bugün 122.000 da ve 776 çiftçimiz ile devam etmektedir. İlimizde Organik tarım üretiminde pazarlama ve Organik tanıma işi için çalışmalarımızda son sürat devam edecektir dedi.

İl Tarım Müdürü Mehmet BEYKAYA'nın ardından konuşan Sivas Vali Yardımcısı Veysel Çiftçi de düzenlenen panelin organik tarımın bilinmesi açısından önemli olduğunu belirterek, paneli düzenleyenlere teşekkür etti.

İl Tarım Müdürlüğümüz teknik uzmanlarından Ziraat Mühendisi Osman GÖÇER "organik tarımın başlaması ve mevzuatı hakkında bilgi verdikten sonra, panelistlerden Prof. Doktor Ahmet Eşitgen "Organik meyve yetiştiriciliğinin amacı, doğaya zarar vermeden, doğa ile uyum içinde, yeterli miktarda ve yüksek kalitede meyve üretmektir. Bu amaca ulaşırken mümkün

olduğunca bölgesel kaynakların kullanılmasına gayret edilmesi gerektiğini belirten Eşitgen, çok fazla üretmek değil, yeterli miktarda kaliteli ürünün üretmesinin önemli olduğunu ifade etti." Eşitgen daha sonra "organik meyve yetiştiriciliği" hakkında sunum yaptı. Doçent Vecihi Aksakal "Organik Arıcılık" ve Dr Sancar Bulut "Organik Tarla Bitkileri" hakkında birer sunum yaptılar. Konuşmaların ardından panelistler organik tanıma ilgili katılımcılardan gelen çeşitli sorulara cevap verilererek panele son verildi.

Dondurma Üretimi ve Satışı Yapan İşletme Temsilcileriyle Toplantı Düzenlendi...

09.04.2010 tarihinde İl Müdürlüğümüz de, dondurma üretim ve satış yerleri temsilcilerinin katıldığı toplantı düzenlendi. Konu ile ilgili İl Tarım Müdürü Mehmet BEYKAYA yaptığı açıklamada, "Havalanın ısınmasıyla beraber dondurma tüketiminin artması dolayısıyla dondurma üretimi ve satıcılarının hijyenik koşullara azami özeni göstermesi gerekir" dedi.

Bu toplantıda dondurmanın üretiminde ve

satışında uyulması gereken hijyenik şartlar firma sahipleri ve İl Tarım Müdürlüğümüz yetkilileri tarafından bir karara bağlanacak ve toplantıda alınan kararlar doğrultusunda hareket edilecektir. Halkımızın güvenle dondurma tüketmesi için İl Tarım Müdürlüğü ekiplerimiz 01.05.2010 tarihinden itibaren tüm dondurma üreten ve satan işletmelerini sıkı bir şekilde denetleyecek olup uygun üretim ve satış yapmayan işletmelerine yasal işlem uygulanacaktır.

Toplantı sonunda dondurma satışı yapan görevlinin kontaminasyon oluşumunu önleyici, hijyen koşullarına uygun şekilde satış yapması gerektiği Gıda ve Gıda İle Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin Piyasa Gözetimi, Kontrolü ve Denetimi ile ilgili Sorumluluklarına dair Yönetmelik'e uygun üretim ve satış yapılması sağlanması konusunda fikir birliğine varılarak toplantı sona erdi.

“İnsanlarda ve Hayvanlarda Brusella Hastalığı” Konulu Panel Düzenledik

İl Tarım Müdürlüğümüz tarafından 12.05.2010 tarihinde “İnsanlarda ve Hayvanlarda Brusella” konulu Panel düzenlendi. Sivas Ticaret ve Sanayi Odası Konferans salonunda yapılan Panelin moderatörlüğünü İl Tarım Müdürlüğü Hayvan sağlığı Şube Müdürü Onur POLAT yaparken panele konuşmacı olarak Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Yrd.Doc. Dr. Aynur ENGİN, İl Sağlık Müdürlüğü Bulaıcı Hastalıklar Şubesinden Dr.Derya EKİZ TETİKER ise “İnsanlarda Bruselladan korunma

Paneli, İl Tarım Müdürü Mehmet BEYKAYA, Sağlık İl Müdürü Vakkas Özmercan, Ticaret Odası Başkanı Abdi HASTAOĞULLARI, Ziraat Odası Başkanı Durmuş ŞEKER, muhtarlar, çok sayıda çiftçi ve basın mensubu katıldı.

Panelde açılış konuşmasını yapan İl Tarım Müdürü Mehmet BEYKAYA; “İnsanların yeterli ve dengeli beslenmesinde önemli rolü bulunan

hayvancılık sektörü, ulusal geliri ve istihdamı artırmak, et, süt, tekstil, deri, kozmetik ve ilaç sanayi dallarına hammaddenin sağlamak ve dengeli kalkınmaya katkıda bulunması açısından önemlidir. Dünyanın hiç bir ülkesinde, hayvancılık geliştirmeden kesil ekonomik kalkınmayı aşmak mümkün olamamıştır. Ülkemizde yaklaşık 1 milyon ton et, 12 milyon ton süt üretimiimiz vardır.

İlimiz hayvan varlığı bakımından Türkiye'nin 2. büyük ı ve faal nüfusun % 67 sı tarım ve hayvancılıkla uğraşım göstermektedir. İlimizde Büyük baş 256.000, Küçükbaş hayvan sayımız ise 280.000 civarındadır”. Dedi.

İl Tarım Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Şube Müdürü Onur POLAT; “Hayvanlarda Brusella hastalığı ve Ülkemiz ve Sivas'ta ki seyri”, Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Yrd.Doc. Dr. Aynur ENGİN, “İnsanlarda Brusella hastalığı, bulaşması”, İl Sağlık Müdürlüğü Bulaıcı Hastalıklar Şubesinden Dr.Derya EKİZ TETİKER ise “İnsanlarda Bruselladan korunma

yaşları konulu sunum yaptılar”. Daha sonra sonuç- cevap bölümüne geçilerek panel sona erdi. Sivas İl 2009 yılında Et: 1.403.349 ton, Süt: 161

763.343 ton üretim miktarı mevcuttur. Tarım ve Hayvancılığın ülkemiz gayri safi milli hâsılasına ne denli katkı sağladığı ortadadır.

Ülkelerin gelişmiş ölçüsü, binyelerin hasta olmadan sağlıklarının korunması, sağlıklı bir çevrede yaşamalarının yanında insanların sağlıklı ve huzurlu bir hayat sürdürebilmeleri, besinlerinin güvenilir ve sağlıklı olması koşulluna bağlıdır.

Başta İl Sağlık Müdürlüğü olmak üzere diğer kurumlarla da ciddi konsensüs içerisinde olunması, hastalıklarla mücadelede önemli bir adım olarak değerlendirildi. Kırım Kongo Kanamalı Ateşi ve kene mücadelesinde gerekse kuş gripi ile mücadelede yaptığımız ortak çalışmalar ve işbirliği çalışmalarımızı olumlu yönde etkilemiştir. Bir yerde hastalık çıktığında ekiplerimiz arasında gereken müdahaleleri yapma imkânına sahip ve her an hazırızdır.

Bilgilendirme faaliyetleri olarak afiş-broşür ve görsel eğitim araçları da kullanılarak eğitimler verilmektedir. Bu panel ile Brusella hastalığı konusunda ki bilgilendirmede ve hastalığa karşı bilinçli olunması konusunda somut bir adım olarak görmekle beraber gelecek günlerin ilimize sağlıklı, verimli ve bol kazançlı olmasını dileriz.

MÜDÜRLÜĞÜMÜZCE KURULAN SERALARA SEBZE FİDESİ DİKİMİ YAPILDI...

25 Haziran 2010 tarihinde İl Müdürlüğümüze ait örnek meyve bahçesi içerisinde kurulan 120 m2 büyüklüğündeki yüksek plastik tünel sebze fidesi dikimi yapıldı. Çiftçilerimize örtü altı yetiştiriciliğini uygulamalı olarak öğretmek ve teşvik etmek amacıyla yapılan seranın açılış töreninde, İl Müdürü Mehmet Beykaya; Müdürlük olarak Sivas'ta tarımsal faaliyetlerin geliştirilmesi ve yeni oluşumların çiftçilere tanıtılması amacıyla yaptıkları çalışmalarını birini

daha gerçekleştirdiklerini, bu çalışmalarda temel hedeflerinin kendi kendine yeten bir Sivas olduğunu, kendi kendine yetmenin ötesinde ciyar ilere sebzelerini satabilecek, Sivas'ı bu konuda ticari meta haline getirebilecek bir çalışma olarak gördüklerini; ayrıca, 2005 yılında bin 414 dekar olan sebze ekilişimizin, bugün 6 bin 583 dekara ulaştığını ve gittikçe de gelişme trendi içerisinde olduğunu” söyledi. Serada müdürlük görevlileriyle birlikte sebze fidesi dikimi

yapılarak tören sonlandırıldı.

İl Müdürlüğümüz sebze tarımı içinde, organik sebzeçilikte de ciddi manada ağırlığını koymuş durumda. Çiftçilerimizden gelen ciddi maddede yüksek tünel talebi var. Bu talepler doğrultusunda organik sebzeçiliği geliştirmek için Özel İdare kaynaklarıyla yaklaşık 55 adet, halk arasında sara olarak bilinen yüksek tünel dağıttığımız olacak.

TARIM ZARARLISI OLARAK KÖRFARELER VE MÜCADELE YÖNTEMLERİ

Genel Bilgiler:

Körfareler yeraltı yaşamına çok iyi uyum sağlamışlardır. Ülkemizde devamlı sulama yapılan yerler hariç hemen her bölgesinde değişik türler olarak bulunurlar. İlimizde pancar, patates, soğan üretimine özellikle kök ve yumrularına, meyve ağaçlarına zarar vererek önemli oranda ekonomik

kayıplara yol açmaktadır. Tarım arazilerinde galeri açılarak çıkarıldığı toprak yüzeydeki mahsulü örterek toprak altında mahsulün çürüyüp kurumasına sebep olmakta ve toprak yığınları tarla yüzeyine engel bir yüzey oluşturup tarım aletlerine zarar vermektedir.

Anatomik özellikleri:

Vücut silindri şeklinde 12-14 cm uzunlukta, kıvrıktan yoksundur. Gözleri küreleşmiş, deni altında kalmış ve işlevini yitirmiştir. Ağzından dışarı uzanan kesici dişler toprağı kazma amacıyla kullanılır. İşitme ve dokunma duyuuları gelişmiştir. Koku alma duyuuları

Zayıftır. Burun ve kuvvetli kesici dişleriyle gevşettiği toprağı üyeleriyle geriye doğru iterler. Kazma esnasında önüne çıkan bitkilerin köklerini ve yumrularını da keserler, kural olarak kök ve yumru yerler. Toprağı 1,5-2 m. derininde, 30-35 cm çapında bir yuva yapar ve bu yuvanın içini otlarla döşerler.

Yaşam Biçimleri:

Galeri açma sırasında çıkardıkları toprakları tümsekler halinde yığarlar. Bu tümseğin çevresinde çok sayıda küçük tümsekler yer alır. Üreme tümseği iç kısımdan 3 bölüme ayrılır. 1. Yüzey altı tabaka; depo odaları ve yan beslenme tünellerini, 2. Yüzey tabaka; üreme odası (yuva) ve ilave depo odaları ve 3. Yüzey üstü tabaka, üst galerileri, depo odaları ve tuvalet bölümlerinden oluşur. Çiftleşme dönemlerinin dışında tek yaşarlar. Galerileri arasındaki geçiş yerini toprakla kapatırlar. Gebelik süreleri 28-34 gündür. Yılda bir defa 1-4 (çoğunlukla 2) yavru doğururlar. Genç dişiler 4-7 aylık oluncaya cinsel olgunluğa erişirler ve yuvalarını terk ederler, keş uykusuna yatacazlar. Yavruların dağılımı Mart-Mayıs aylarında görülür sadece bu dönemde dışarıda görülebilirler. Ortalama ömürleri 4-5 senedir. 1-15

ökarlık alanda bir tek körfare faaliyet gösterir.

Mücadele Yöntemleri:

En önemli predatörleri köpek, tilki, puhu kuşu, kulaklı baykuş ve peçeli baykuştur. Körfarelere karşı gerek gaz ve gerekse yem halinde uygulanan kimyasal maddelerden etkili bir sonuç alınamamıştır. Bu nedenle bugün için körfarelere karşı en etkili mücadele yöntemi mekaniksel olarak, Beypaazarı tipi körfare kapanlarının kullanılmasıdır.

Kapan kurmak için en taze toprak yığını seçilir ve bir kürekle toprak aktararak delik açılır. Ortaya çıkarılan delik ağzına bir çubuk sokularak 20 - 30 cm. lik delik uzunluğunun düz olmasına ve bu kısma başka bir galerinin açılmamasına dikkat edilir. Daha sonra kapan kurulu olarak kapan levhası delik ağzına gelecek şekilde yerleştirilir. Delik ağzı bir miktar ota örtülür. Kurulmuş olan kapanlar sık sık kontrol edilir. Galeriyi açma işlemi delik galeri çıkarsa her ikisine de kapan kurulmalıdır. Bunlardan birinde körfare yakalanmış, diğerine taze toprak

Dr. Ramazan İLGÜN
Veteriner Hekim

100 Genç Gıda Denetçisi Törenle Sertifikalarını Aldı!

30.04.2010 Günü halkın sağlıklı ve güvenli gıda tüketimini sağlamak, bu konuda bilinçli toplum oluşturmak, sağlıklı nesiller yetiştirmek ve temiz bir çevre oluşturmak amacıyla Tarım İl Müdürlüğünce, 2006 yılından bugüne dek yürütülen "Genç Gıda Denetçileri Projesi" kapsamında, 100 ilköğretim öğrencisi daha eğitimini tamamlayarak genç gıda denetçisi olmaya hak kazandı. İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği içerisinde yürütülen proje kapsamında "Genç Gıda Denetçisi Sertifikası" almaya hak kazanan 100 öğrenciye, sertifikalarının verilmesi için Tarım İl Müdürlüğü Konferans Salonu'nda tören düzenlendi.

Törene Vali Yardımcısı Veysel ÇİFTÇİ, Tarım İl Müdürü Mehmet BEYKAYA, Millî Eğitim Müdürü Ali Murat TANER, Tarım İl Müdürlüğü şube müdürleri

ile öğretmen ve öğrenciler katıldılar.

Saygı duruşunda bulunulması ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan törende, katılımcılara "Alo 174 Gıda Hattı" ile ilgili Tarım ve Köyleri Bakanlığı'na hazırlanan kısa film izletildi.

Törende konuşan Vali Yardımcısı Veysel ÇİFTÇİ; Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne (AB) giriş sürecinde hızla ilerleyen bir ülke olduğunu belirterek, AB'nin belirlediği kriterlerin başında da gıda güvenliğinin geldiğini söyledi. "En güzel denetim, tüketicinin kendi denetimidir" dedi.

Tarım İl Müdürü Mehmet BEYKAYA ise, sağlıklı ve güvenli gıdanın önemini vurgulayarak, "Gıda eğitir insan hayatının kendisi. İnsanın hayatını devam ettirmesi için mutlaka gıda tüketmesi gerekir ama gıdanın varlığı kadar gıdanın sağlıklı ve güvenli olması çok önemlidir. Sağlıklı gıda aslında toplumsal bir ödevdir. Bu konuda toplumun bütün üyelerine, çeşitli ödevler, görevler düşmektedir" dedi. Millî Eğitim Müdürü Ali Murat TANER, de bu proje kapsamında eğitim alan çocuklardan öğrendikleri bilgileri arkadaşlarıyla ve aileleriyle paylaşmalarını istedi.

Konuşmaların ardından çocuklara sertifikaları teslim edildi. Çocuklara ayrıca Tarım ve Köyleri Bakanlığının sağlıklı gıda ile ilgili hazırladığı hikâye kitabı dağıtıldı.

Programın ardından çocuklar, Tarım İl Müdürlüğü bahçesinde açılan gıda standlarını gezerek denetim

yaptı. Çocuklar, bu standlarda kıram edilen ürünlerden tattı.

Tarım İl Müdürlüğü olarak sağlıklı gıda konusunda toplumu bilinçlendirmek ve özellikle sağlıklı gıdanın en çok mağduru durumunda olan gençler ve çocukları bilgilendirmek amacıyla 2006 yılında bu projeyi hayata geçirdik. Eğitimlerini alan çocukların, ailelerinde, çevrelerinde, okullarında bilinçlendirme çalışması yaptıklarını mutlulukla görmekteyiz. Bu proje Türkiye'de bir iktir. Bugünkü 100 öğrenci ile birlikte bu güne kadar 2 bin 150 çocuk sağlıklı gıda konusunda eğitilmiş ve sertifika almıştır. Bu projenin Türkiye'ye hatta Avrupa'ya ve dünyaya yayılmasını temenni ederiz.

KANGAL

Kangal İleşi

Kangal İleşinin Tarihçesi

İleşin yerleşim tarihi oldukça eskidir. Anadolu tarihi ilk çağlardan beri medeniyetin beşiği olmuştur. Hüyük (Tümüüs) adı verilen yığılmaları İleş Yukarıhüyük, Tikişhüyük, Bulak köyü ve Kavak'ta bulunmaktadır. Hitit dönemine ait Havuz köyünün doğusunda bulunan Karasoku mevkinde tipik bir Eti şehri harabesi bulunmaktadır. Roma kalıntılarının anaşığıdır. İleş merkezinde bulunan çanak, çömlek kalıntıları bunun belgesidir. Bunlardan biri Sivas müzesinde muhafaza edilen ve pşanılmış topraktan yapılan bir lahittir. Bu lahit İleş merkezinden çıkarılmıştır. Ayrıca bu döneme ait bir su kemeri olduğu da bilinmektedir. Ayrıca merkez ilçenin Alibey mevkinde Romalılar dönemine ait olduğu sanılan çeşme ve kalıntıları olduğu bilinmektedir.

Selçuklu hükümdarı Alp Arslan'ın Bizanslılar ile yaptığı Malazgirt savaşını takiben yapılan antlaşma uyarınca Kızılirmak yayrının dışında kalan, Kızılirmakın doğusu ile birlikte İleş yöresi de Selçuklu egemenliğine girmiştir. Bu dönemde İleş yöresi ve çevresi Türkmenlerin yerleşim yerlerinden biri olmuştur. Yarıya ilk gelen Türkmen beyleri yol güzergahı (Kral yolu) olması ile ayrıca tarım ve hayvancılığa elverişli olmasından dolayı bugünkü Humarlı, Misirören ve Havuz köylerinin bulunduğu düz ve gayriirik araziye yerleştikleri bilinmektedir. Burada yerleşenlerin Oğuz Türklerinin KANGAR boyu olduğu tahmin edilmektedir.

Osmank-Rus savaşlarında (1877) doğuda ilerleyen Rus ordusundan Türk aileleri bugün Uzunyayla (Çerkez) bölgesine yerleşmiş, 1. Dünya savaşına münakiben Milli Kurtuluş savaşında da güçler devam etmiş ve bu güçler İleş merkezine de sığınmışlardır. Bu savaşlarda Milli safat cephesinde yer almış Türk beyleridir.

Sivas Kongresi sonrası Sivas Merkezinde kurulan Anadolu Kadınlar Müdafaa-i Vatan Cemiyeti'nin yurt çapındaki şubelerinden biri de Kangal'da kuruldu. Kangal Kaymakamının eşi Ulviye Hanım'ın Başkanlığında, Kangalı hanımların yönetimi oluşturduğu demek çok yararlı hizmetlerde bulunmuşlardır.

İklim

İleşin iklimi Karasal iklimdir. Kışlar gayet uzun, diabilirdiğince soğuk ve kar yağışlı geçer. Yazlar sıcak ve kuraktır. Yağmurlar genelde ilkbahar ve Sonbahar aylarında yağar. Kış aylarında bol miktarda kar ve yağmur yağması bölgede bolluk ve bereket demektir. Kangal'da kışın şiddetli hakkında şöyle bir kıra anlatılır: Kangal'da askerliğini yapıp memleketine giden birisine sormuşlar:

- Orada kış ne kadar devam eder ?
- On üç ay diye cevap verince;
- Bir yarışıklığı olmasın,yıl zaten on iki ay değil mi?
- Güterecek cevap vermiş;
- Bir ayda gelecek yıldan üçüncü ay.

Kangal Koyunu

İleşimizde Kangal köpeğine verilen önemin sebeplerinden biri de, Akkaraman koyun ırkının lokal bir tipi olan Kangal koyununun çiftçilerimizce yaygın olarak yetiştirilmesi ve önemli geçim kaynaklarından birini teşkil etmesidir.

Kangal koyunu yurdumuzda görülen Akkaraman koyun ırkının çüsse, ağırırık ve yüksaklık olarak en büyük olan tipidir. Ortalama ödago yüksekliği 70-75 cm'dir. Koçlarda ödago yüksekliği 85-90 cm'dir. Dişilerde canlı ağırlık 45-50 kg'dır. Koçlarda ise 70-80 kg olmaktadır. Fakat 100 kg canlı ağırlığa ulaşan koçların olduğu tespit edilmiştir. Kangal koyununda post kırlı beyazdır. Burun, göz ve ayaklarda siyah

lekeler görülebilir. Koyunlar boynuzsuz, koçlar ise % 5 oranında boynuzludur.

Yapığı Akkaraman ırkına göre daha iyi nitelikte olup;

yapısı daha ince ve kuvvettir. Laktasyon süresi 140-150 gündür. Laktasyon süt verimi 45-50 kg'dır. İki doğum oranı %4-5'tir. Bunun yapısı Akkaraman koyunundan farklıdır. Bunun dışıyana doğru bir çıkıntı yaparak koç burnunu andırır. Kaburga sayısı diğer ırklardan farklı olup; 14 adettir.

Kangal koyunu yağlı kuymuü bir koyun olup, kuymuk ağırlığı ortalama 5-7 kg olmaktadır. İnce olan kuymuk ucu, yağlı olan esas kısmı üzerinde " S " şeklinde bir kıvrım olmaktadır.

Kangal Köpeği ve genel özellikleri

Kangal çoban köpeği, Anadolu insanının yüzyıllar

boyu çobanın yanında onun sürüsünün kıtlı niyetli kimselerden ve vahşi hayvanlardan korumuş bir köpek ırkıdır. Babiller zamanından beri varlığı bilinmektedir. Bu köpekler savaş köpeği olarak kullanıldığı gibi at ve aslan avında da kendisinden yararlanılmıştır.

Kökeninin Sivas ili Kangal ilçesinden geldiği tahmin edilmektedir. Ancak birinci derecede saf Kangal Çoban Köpeğini Sivas veya özellikle Kangal ilçesinde bulmamız mümkündür.

Kangal Çoban Köpeklerinin bu kadar eskilere dayanan tarihi geçmişten günümüze kadar ırk özelliğini bozmadan gelebilmesini, geçimini koyunculuktan sağlayan çiftçilerin en güvenilir dostu olmasına ve Dünya köpek ırkları arasında kurtlara karşı koyabilen tek köpek ırkı olmasına bağlanmaktadır. Kangal köpekleri en zor iklim ve çalışma şartlarında verilen görevi canı pahasına yerine getirirler. Bakım ve beslenme şartları diğer köpek ırklarına göre daha basit ve ekonomik olması neslinin devamını sağlamıştır. Zekası, güvenirliliği, koryuculuğu, gücü, hızı ve cesareti ile dünya köpekleri arasında en üst düzeyde olan kangal köpekleri birinciliklerini her zaman koruyacaktır.

Tarım : İleş için tahıl ambarı demek uygun olur. Özellikle makeme imalatı yapan fabrikalar tarafından tercih edilen sert durum buğdayı Kangal'da bol miktarda üretilmektedir. Son yıllarda patates ve çeker

pancari tarımı da yapılmaktadır. Buğday, Arpa ve Çavdar önemli tarımsal ürünler arasındadır. Kangal merkez ve Alacahan belediğinde yapımı devam etmekte olan yem ve un fabrikaları 2000 yılında hizmete girmesiyle beraber tarıma dayalı sanayi de gelişme gösterecektir. Değişik köyün- de yapımı tamamlanmış sulama gölet ve yapımı devam etmekte olan iki adet göletin faaliyete geçmesi ile sulı tarım Kangal'da yaygınlaşacak ve ekonomik gelişmeye büyük katkıları olacaktır.

Dünyaca Ünlü Balıklı Çermik

Balıklı çermik Kangal'a 13 km uzaklıkta olup Kavak köyü sınırları içinde bulunmaktadır. Yeşil bir vadi içerisinde bulunan ve 1917 yılında sazlık olan bu yerde ayağında yara bulunan çoban tesadüfen tedavi olur, çobanın iyi olmasından sonra insanların dikkatini çeker. İkel motollarla sazlık temizlenerek havuzlar açılır. Daha sonra 1950'li yıllarda keeçpiçten birkaç tane 10'ar metrelik havuzlar yapılır. 1980'li yıllarda havuzlar iyice şekillenmeye başlar. 1986 yılında 4 adet havuz ve 2 katlı 16 odalı motel yaptırılır. Kangalın bu dünyaca ünlü kaplıçası bugün gayet modern bir

kaplıca haline gelmiştir. Yılın 12 ayında SEDEF hastalarına hizmet vermektedir. Balıklı çermik Kalsiyumlu, Magnezyumlu, Bikarbonatlı izotermal oligometalik bir maden suyudur. Suyun PH'si 7,2'dir. Yıl boyunca ortalama sıcaklığı 35 °C'dir. Ayrıca suyun içerisinde ki selenyum yara iyileşmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Cit hastalıkları, kadın hastalıkları yılanık ve Romatizmal hastalıklara iyi geldiği gibi su içme kürleri halinde Mide, Bağırsak, Böbrek ve Metabolizma hastalıkları- larında da etkili vardır. Bedensel ve zihinsel yorgunluk hallerinde de rahatlatıcı ve dinlendirici etkili vardır.

Tarihi Yerler; Alacahan Kervansaray'ı, Halil Rifat Paşa Köprüsü, Samud Baba Türbesi başlıcalandır.

Sayfa 1 / 1 sayfa

DÜNYA SÜT GÜNÜ

Kültürler palyaçı gösterileri ve yarışmaları başladı. Etkinlikte vatandaşlar, büyük bir tepsinin içine dökülen yoğurdun içindeki altın ağzıyla bolmaya çalıştı. Tepsi içindeki altın bulan yarışmacıların büyük sevinç yaşadığı

gösterildi. Kullanılarda çocuklar için de bilgi yarışmaları düzenlendi. Yarışmaları kazanan çocuklara çeşitli hediyeler verildi. Program müzik dinletisiyle sona erdi.

Sağlıklı bir nesil için: Tüm yurtta çeşitli faaliyetlerle kutlanacak olan Dünya Süt Günü'nün bir parçasını oluşturarak bu etkinliğimizin tüm halkımıza faydalı olması temennimizdir.

Bin Derde Deva ÇÖREK OTU

(Nigella arvensis)

Açık mavimsiyahimsi çiçekler açan ve 20-40 cm boyunda bir senelek, ovası bir biçimde çörek otu. Yol kenarları ve özellikle ekim tarlaları içinde bulunur. Gövde dik ve kasa köylüdür. Yaprakların alttakileri saplı, üsttekileri sapsızdır. Çiçekler uzun saplı ve tek tektir. Taç yaprakları iki parçalı ve bal dani bezden ibaretin 8 lere küçük parça hâlinde. Meyveleri çok tohumlu olup, tohumlar siyah renkli ve oval şekildedir.

Güney Avrupa, Balkan memleketleri, Kuzey Afrika, Türkiye ve Hindistan'da yaygınlaşmıştır.

Hangi Hastalıklarda Kullanılır?

- 1- İki olarak çörek otu bir hastalık durumunda kullanılabileceği gibi günlük veya gün aşırı olarak öylesine de tüketilebilir. Açrı alınmadığı takdirde herhangi bir yan etki ve zarar bildirilmemiştir (not: Alerjinizin olmadığını var sayıyoruz.)
- 2- Çörek otu Bağışıklık sistemini güçlendirir.
- 3- Vücudu tahrip eden mikroplara karşı vücut direncini artırır.

- 4- Kanserden AIDS e kadar bir çok hastalıkta kullanılabilir.
- 5- İltihaplı vakalarda ilham engelleyici olarak kullanılabilir.
- 6- Nefes darlığı ve solunum yolları hastalıklarında iyi bir yardımcı etken olduğunu defalarca kanıtlanmıştır.
- 7- Çörek Otu özünü(yağundan bahsediyor) meme, prostat, olt kanseri gibi bazı kanser türlerinde kanser hücrelerinin gelişmesini yavaşlattığı görülmüştür.
- 8- Bayanlarda sıkça görülen rahim ve vajinal iltihaplara iyi geldiği bilinmemektedir. (Bunu, iltihabı ve akıntıyı meydana getiren mantar hücrelerini yutan vücut savunma hücrelerini destekleyerek başarmaktadır.)
- 9- Çörek Otu Karaciğerli Tahribatın Korur
- 10- Ayrıca bu mucizevi bitki canlılarda biriken zararlı toksik zehirleri de baskılar ve onların vücuttaki zararlı etkilerini en aza indirir. Özellikle hava kirliliği yaşanan illerimizde ki insanların bu mucizevi bitkiden her gün almaları gerçekten faydalıdır.
- 11- Kolon kanserini engeller.
- 12- Şeker hastalığına Karşı s o n d e r e c e faydalıdır.
- 13- Yüzyılımızın hastalıklarından birisi de alerjidir. Özellikle gelişmiş ülkelerin insanların " n e d e n i anlamayan bir şekilde" hemen hemen her maddeye karşı a l e r j i geliştirebildiği Çörek otunun

alerjik reaksiyonlarda vücudu baskılayıcı rol oynadığı Berlin Charite Üniv. Tarafından kanıtlanmıştır.

14- Egzama gibi rahatsızlıklarda çörek otu iyi bir iyileştiricidir.

15- Romatizmal hastalıklar.

16- Mide rahatsızlıkları ve reflü.

17- Böbrek hastalıkları.

18- Alkolün zararlı etkilerinin en aza indirilmesi.

19- Kalp damar hastalıkları.

20- Anji oksidan oluşu.

21- Kolesterolün düşürülmesi.

22- Hiper Tansiyon(yüksek tansiyon) vakalarında.

En genel Olarak Çörek Otunun Faydaları Şu Şekilde Sıralanabilir:

- İltihap bozucu ve solunum borusunu genişleticidir.
- Kanserle karşı koyucu etkilidir.
- Kan şekerini düzenler.
- Yorgunluk halini gideren zindelik verir
- Damar hastalıklarını önler.
- İdrar söktürücü özelliği ile safraya iyi gelir.
- Yaraların çabuk iyileşmesini ve hücrelerin yenilenmesini hızlandırır.
- Savunma sistemini dengeler.
- Hormon sistemini ve ruh halini sağlamlaştırır. Zaman ilerledikçe ve teknoloji sınırsız olarak geliştikçe, hastalıkların sayısı da çoğalıp da hızla artmaktadır. Nasıl doktorların teşhislerinde, her hastalık için ilaç mevcutsa, tabiat da her hastalık için bir veya birden çok bitki mevcuttur. Saygılanma.

Ömer KİŞİ

Doktor

Buğday Tarımında Karşılaşılan Sorunlarla İlgili Toplantı Düzenlendi...

17.06.2010 tarihinde İl Müdürlüğümüzde buğday tarımında karşılaşılan sorunlarla ilgili toplantı düzenlendi. Toplantıya İl Müdürü Mehmet BEYKAYA, Sivas Ticaret Borsası Başkanı, Merkez Ziraat Odası Başkanı, Toprak Mahsulleri Ofisi Sivas Temsilcisi İl Süne Sürveylerinin yapıldığı İlçe Müdürleri ve bu ilçelerin Ziraat Odası Başkanları katılmıştır.

İlimizde Süne Mücadelesi ile ilgili olarak yapılan çalışmalar hakkında karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuş ve yapılan bu çalışmalarda birlik ve beraberliğin önemine vurgu yapılmıştır. İlimizde yaklaşık olarak 2,5 milyon dekarlık alandan 550.000 ton buğday üretimi yapılmaktadır. Buğday tarımında karşılaşılan sorunlar

- 1- Zararlardan İleri Gelen Kalite Bozuklukları: (Süne, Kımıl, Trips, Bambul, Hortumküböcek, Ekin sap arıları, Hububat akarı)
  - 2- Hastalıklardan İleri Gelen Kalite Bozuklukları (Kök-Sap ve Başak Hastalıkları (Mantar, Bakteriyel ve Virüs Hastalıkları))
  - 3- Yetiştirilmeden İleri Gelen Kalite Bozuklukları (Serbifikali tohum kullanmama, Yetersiz ve Dengesiz Gübreleme ve Sulama)
- Ülkemizdeki araştırma enstitülerince yeni tescil

edilmiş 26 çeşit buğday ve arpa çeşidi temin edilerek demonstrasyon çalışmalarına başlanılmış ve 3 yıllık tecrübelerden sonra 2009 hasat döneminde elde edilen sonuçları hem üreticimize hem de sanayicilerimize göstermek amacıyla Valilik Makamının da katılımı ile tarla günü düzenlenmiş ve verim değeri ve kalite değerleri yüksek çeşitler ilan edilmiştir. Bu çalışma ile Bezostya ve Gün-91 yerine taban alanlar için Tosunbey ve Sönmez-2001 ile Gerek-79 yerine Bayraktar - 2000 çeşitleri tavsiye edilmiştir.

İlimizde ortalama buğday üretimi; 250 kg/da
Yeni çeşitler ile elde edilecek ortalama üretim; 400 kg/da
Süne
Buğday alanlarında sorun olan önemli bir zararlıdır. Hububatta kardeşlenme, çiçeklenme ve dane tutma döneminde zarar yapar. Aşırı önemli zararlı dane tutma döneminde olmalıdır.
Süne Mücadelesi
Süne ile kimyasal mücadeleye niyet sürveyleri sonucunda metrekarede 10 ve üzeri nimf bulunduğu karar verilir.

Survey ve Ağaçlandırma
İlimizde Süne ve Kımıl Mücadelesi kapsamında Merkez ve yedi ilçede (Kangal, Yıldızeli, Şarkışla, Ulaş, Hafik, Yıldızeli, Gemerek) survey (kuşlak, kaba, kuyumlandırma, yumurta ve nimf) ve ağaçlandırma çalışmaları yapılmaktadır.
Yapılan çalışmalara mülhaka köy muhtarları ve çiftçilerimiz dahil edilmektedir. Süne yoğunluğu görülen alanlarda çiftçilerimiz mutlak suretle uyarılarak ilaçlama

yapmaları sağlanacaktır.

Bu yıl tüm yurtta olduğu gibi ilimizde de iklim şartlarından (yağışlı) dolayı bazı bölgelerimizde pas hastalığı yaygın olarak görüldüğünden, bu bölgelerimizdeki buğdaylarımızda olumsuz sonuçları kalite düşüklüğü ortaya çıkabilecektir. İlimizde 2010 yılında toplam 32 teknik elemandan oluşan 10 ekip ile 500.000 da alanda survey çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Halihazırda yumurta sürveylerine devam edilmekte

olup, kimyasal mücadelenin yapıp yapılmayacağına karar vereceğiz nimf sürveyleri, 22 haziran itibarı ile başlayacaktır.

Yine biyolojik mücadele kapsamında 2006 yılından bu yana pam, akasya, mahleç, iğde ve dişbudaktan oluşan toplam 80.000 fidan dağıtılmıştır. 2010 yılında ise bu sayı çok daha arttırılarak 133.000'e çıkarılmıştır.

Geleneksel 2. Tarım Turnuvası Yapıldı.

İl Tarım Müdürlüğümüz tarafından 2. sı düzenlenen geleneksel tarım futbol turnuvası sona erdi. 10 takımı 2 grup halinde kaldığı turnuvada Şampiyon Çiftçi Eğitim Şubesi ve Bitki Koruma şubelerinin ortak takımı oldu. Final maçını izlemeye İl Tarım Müdürü Mehmet Beykaya, Tarım Kredi Bölge Müdürü Mustafa Kurt, Merkez Ziraat Bankası Müdürü Burhan Koç, Ticaret Borsası Başkanı Abdulkadir Hastoğlu, TES tarım müdürü

Muhammet Çiğ, Ziraat Odası Başkanı Durmuş Şeker, İl Tarım Müdür yardımcısı Yücel Bedir ve birçok taraflar katıldı. Final müsabekasında Çiftçi Eğitim Şubesi ve Bitki Koruma şubelerinin ortak takımı ile Tarım Kredi Merkez Müdürlüğü Takımı karşılaştı. Müsabaka çok çekişmeli geçti ilk yarıyı 1-0 yenik bitiren Çiftçi Eğitim Şubesinin ikinci yarıdaki etkili oyunuyla maçı 3-2 almasını bildi. Üçüncülük maçında da Tarım Kredi bölge müdürlüğü İdarî Mali İşler takımını yenerek 3. oldu.

Maç sonunda İl Tarım müdürlüğümüz tarafından turnuva sponsorlarımız olan Ticaret Borsası Başkanı Abdulkadir HASTAOĞLU, Tes Tarım müdürü Muhammet ÇİĞ, Merkez Ziraat Bankası Müdürü Burhan KOÇ'a plaket verildi. Turnuva gol kralı olan Tarım Kredi Bölge Müdürlüğü futbolcusu Yusuf YİĞİT'e plaketle ödüllendirildi. Turnuvada 2. ve 3. olan takımlar kupa ile ödüllendirildi. Turnuva şampiyonu olan Tarım İl Müdürlüğü Çiftçi Eğitim Şubesine 1. lik kupası verilirken oyuncuların birer eşofman takımı ile ödüllendirildi.

TARIM TAKVİMİ

TEMMUZ

Meyvecilik

- Meyve bahçelerinde ot alma ve sulama işlerine devam edilir.
- Temmuz ayının ikinci yarısında durgun göz açılımları başlanır.
- Elma içkuru, kırmızı örümcek, yaprak gelenleri ve diğer zararlılara karşı ilaçla mücadele sürdürülür.
- Çöğür tavaları sulanır, otları alınır ve yapılan göz açılar kontrol edilir.

Hububat

- Zararlılarla mücadeleye devam edilir.
- Hasat işleri başlar.
- Amiz bozumu yapılır.

Çayır-Mera ve Yem Bitkileri Tarımı

- Otların biçimi yapıldıktan sonra, suni tesislerin sulanması sağlanır.
- Suni tesislerde hayvanların otlatılmamasına özen gösterilmelidir.

veya özel sehgalerde kurutulması sağlanır (Kurutulmuş otlar pölgöde, rutubetsiz yerlerde muhafaza edilmelidir.)

- Suni tesislerde hayvanların otlatılmamasına özen gösterilmelidir.
- Hayvanların otlama sahaları olarak tabii meralardan, aşırı olmamak koşuluyla, yararlanmaları sağlanır.
- Hava koşulları çok kurak olduğundan, sulama olanağı varsa yağmurlama veya salma sulama yapılır.
- Aşırı sıcaklıklar nedeni ile, meranın uygun yerlerinde suni gölgelikler yapılır.

Ancılık

- Kovanların taşınması ve kontrolü yapılır.
- Bal geliş durumu izlenerek, gözlemlen kovanlar her aşamam üstü tartılır. İhtiyaç duyulan kovanlara balık ve çerçeve ilave edilir. Ayrıca, su ihtiyacının

sağlanmasına çalışılır.

- Zayıf kovanların birleştirilmesi gerekir.

Sebzecilik

- Sun tarlalarında domates fideleri sağlanır.
- Kabak, kavun ve karpuzlarda tolu böcek, biber ve domateslerde yeşilkurt; domateslerde mildiyö mücadelesine devam edilir.
- Yazlık sebzelerin hasadına devam edilir. Bu arada yeşil aksamın canlığını koruyabilmek için sulama yapılır ve sulama öncesi az miktarda azotlu gübre verilir.
- Larana ve karnabahar sebzelerinin otını yapar. Bölin erken yapıldığı yerlerde ise çapırma işlemine başlanır.
- Sarımsak tohumları toplanır, nemli yerlerde muhafaza edilir.
- Yaprak bitleri, kırmızı örümcek, yeşilkurt, dana bitisi, mildiyö ve küllemenin yaygınlık durumuna göre, mücadeleye devam edilir.

Meyvecilik

- Meyve bahçelerinde ot alma ve sulama işlerine devam edilir.
- Temmuz ayının ikinci yarısında durgun göz açılımları başlanır.
- Elma içkuru, kırmızı örümcek, yaprak gelenleri ve diğer zararlılara karşı ilaçla mücadele sürdürülür.
- Çöğür tavaları sulanır, otları alınır ve yapılan göz açılar kontrol edilir.

Küçükbaş Hayvancılık

- Mera ihtiyacı tamamını karşılayabilecek durumdadır. Mürken olduğu takdirde, koyunları sarın ve yükseklerdeki meralara çıkarılır.
- Koyunların tohumlaması bu ayda bitirilir. Düşük rakımlı

- yerlerde yapılan bu tohumlama sezonunda, gebe kalmayan koyunlara, istenildiği takdirde hormon tedavisi yapılarak, tohum alınması sağlanır. Her geye yağın, iki yıl üst üste gebe kalmayan koyunlar silden çıkarılır.
- Koyunların küçük ihtiyaçlarını tamamen karşılayabilecek miktarda yem sağlanır.
- Aylık verim ve sağlık kontrolleri yapılarak, kayıt defter veya kartlarına işlenir.
- Büyükbaş Hayvancılık

- Ahır besisi yapılanların dışındaki diğer sığırlarda mera hayvancılığına devam edilir. Gebe ineklerin gebelikleri ilerledikçe, meralarında otlatılmasına özen gösterilir. Gerekli takdirde suni meralardan yararlanılır.
- Theileriosis hastalığına karşı koruyucu aşılama yapılır.
- Bir yaşına gelmiş erkek ve dişi hayvanlara tüberküloz uygulanır.
- Günde sekiz saatle en az üç defa sağım yapmaya çalışılır. (Bu yöntem fazla süt verimli sığırlarda kesinlikle uygulanmalıdır. Böylece sığırlar ilave yemler ile beslenmelidir).

Ancılık

- Genellikle bal toplama devresi olduğundan, kovanların genel durumu kontrol altında tutulur.
- Kovanlarda temizlik devam eder. Dolu çerçeveler çıkarılarak yerine boşlar konur.
- Kovanlar geceleri sansimadan bal çipeki, fonası zengin yerlere nakledilir.
- Arılarda görülebilen hastalık ve zararlılarla mücadele edilir.

AĞUSTOS

Hububat

- Kışık ekim için, toprak işleme yapılır
- Küçükbaş Hayvancılık

- Meralar kurduğundan, bu ayda koyunlara ek yem ve yonca verilmelidir. Yonca biçiminden iki-üç gün sonra, kurularak verilmelidir. Sulama olanağı varsa, meralar sulanarak bir süre daha yararlanılabilecek duruma getirilir. Ağıl yakınlarındaki ekilecek hasat tarlalarının hazırlanmasına başlanır.
- İyi olmayan hava şartları ve ak boş verilmemesi gibi şartlarda, gelişebilecek gebelik toksemesi gibi hastalıklarda, zaman geçirmeden tedavi yoluna gidilmelidir.
- Koyunlara çiçek ve seğılme aşıları uygulanır.
- Pazarlama durumuna göre, kadro fazlası cinsajık nişgündeki koyunların satışı yapılır.

Büyükbaş Hayvancılık

- Gebe ineklere iyi bir bakım gösterilmelidir. Doğumlarına 1,5-2 ay kala sığırlar sütün kurutulmaya başlanmalıdır. Doğum tohumları ve buzağı bölünmesi yeniden gözden geçirilerek noksanlıklar tamamlanır, dezenfektasyonları yapılır.
- Herhangi bir nedenle yavru atımı görüldüğünde, böyle hayvanlar derhal tecrübe edilerek, gerekli araştırmalar yapılmalıdır. Bulaşıcı bir hastalık durumunda, etken önlenmelidir.

- 4-8 aylık dişi danalara Br. S. 19 aşısı uygulanır.
- Doğumu yaklaşan sığırlara, buzağı septemisi aşısı uygulanır.
- Kış ayları için genetik gıda ihtiyaçları sağlanır. Silaj çıkarılarak doldurularak, üzerini tekniğine uygun şekilde kapatılır, kış sezonuna hazır bir duruma getirilir.
- Aylık kayıtlar tutulur.

Sıhhi Tarım Postası:

UÇ AYDIN İBB HAYVANLARI

SAHİBİ

Tarım ve Köylüleri Bakanlığı İl Müdürlüğü Ahır

Mehmet BEYAZAK

Etiler

Yaz İşleri Müdürü

Mehmet ÇENGEL

Teknik İ. Müdür Yardımcısı

Mali Koordinatör

Yavuz BUDUR

Mali İ. Müdür Yardımcısı

Teknik Koordinatör

Enal TURKOPIN

C.E.Y. Ş. Müdürü

YAYIN KURULU

İsmail AĞLAN - Proje ve İzleme Şube Müdürü

Hüsnü PALANCIKÖZÜ - Baki Bayraktar Şube Müdürü

Emine SEYER - Hayvan Sağlığı Şube Müdürü

Hayriye ÇAKIR - Dava Ahır Şube Müdürü

Yüksel KÖSE - Kovan Şube Müdürü

Mehmet KARAWAZI - İleri ve Mal İşleri Şube Müdürü

Yazgıma Adresi

Tarım ve Köylüleri Bakanlığı İl Müdürlüğü - İMAG

Tel: 0 346 215 17 25 - 30

Fax: 0 346 215 17 25

e-mail: ihg@izmir.gov.tr

Baki

EFORM OFSET LTD. ŞTİ.

4 Eylül Sokakı Kat: 25, Baki No: 11 İMAG

Tel: 0 346 226 24 21

06 Eylül 2010 tarihinde 100 adet basılmıştır.

